

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quos consoletur Spiritus sanctus, & qui Christo restimonium perhibenat,
Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

adferet consolationem, quid non velut peccantes aut scelerati patieni, sed propter me & Patrem meum. Beati enim qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati quoque vos eritis cum maleficentibus hominibus, & persecutivis fuerint, & dixerint aduersum vos omnes malum mentientes propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in celo. Docemur hic haudquaque tristari, sed gaudere magis in quaunque tribulatione, quam innocentes & absque culpa sustinemus. Quante enim est consolacionis innoxium pati? Quantu[m] verò est gaudij pro Deo pati? Quapropter in omni pressura respiciamus ad eum cuius patimur amore, cuius intuitu delectemur pati, adeo ut si etiam possemus nollemus pressuram quadere passionis, quam pro eius amore amplectimur, de cuius manu can- demus in secula, Amen.

SERMO DE EADEM DOMINICA.

Quos consolatur Spiritus sanctus, & qui Christo testimonium perhibeant.

Cum venerit paracletus quem ego mittam vobis à Patre Spiritum veritatis, qui à Pare procedit, ille testimonium perhibebit de me. Ioannis decimo sexto. Cum Dominus Iesus paracletum, id est, consolatorem Apostolis promittit, Spiritum sanctum putat, quem nemo non optat suscipere. Quandoidem, nemo tristis non cupit consolari, nemo dubius non optat infiri aut dirigi, nemo in tentatione aut periculo constitutus non appetit adiuvari, aut liberari. Consolatur enim generatim omnes, qui se inuocant, Spiritus sanctus, in quaunque constituti sint aduersitate.

Sicut autem ali qui qui Spiritum sanctum nunquam recipiunt, puta qui perfiditer vivunt in peccatis. In malevolam namque animam non intrabit quam recipi Spiritus sapientia, nec habitabit in corpore subditio peccati. Horum culpa leuis non sicut spiritum est, quandoquidem qui non conatur se de peccato erigere, qui sponte sub Sapien. 1. iugo seruit peccati, iustum est eum in peccato perire. Vide autem quā sit reprehensibilis peccator, qui in peccatis perseverat. Posset enim ad fontem gratiae currere, quo ab omni se lauaret forde peccati, nec tamen se mundare curat. Posset ignem inferni in se extingui & negligi, quin potius concupiscentia ignem irritat, & infernali igni pabulum indies administrat. Hi sunt qui diligunt tenebras, & odiunt lucem. Hi nolunt venire ad lucem, ne arguantur opera eorum. Elegerunt enim vivere iuxta sensualitatem ut bestie nihil nisi negantes corum quæ carnem delectant. Studiosè nanque querunt, voluptatem: sæpen numero tamen in alijs honestatem, pudicitiam & virtutem venerantur. Hi si ita post adultam æratem perseverant vix ad Deum conuertuntur, nisi carcere aut magna infirmitate, calamitate, aut ignorantia graui fuerint vehementer humiliati. Et ex his nonnulli adeo efficiuntur reprobi, vt in malitijs gaudent, lætenturque cum malè fecerint, & exultent in rebus pessimis. Peccandi enim assiduitate adeo corrumpuntur, vt peccare opent etiam impotentem. Nunquā enim illis deest mala voluntas, qua etiam incepit ad peccatum insatiuntur. Horum vita magis est diabolica quam humana. Sunt alij qui non perseverant in peccatis, licet fre-

Marth. 5.
Ibidem.

VI

quenter ex infirmitate peccent. Quippe qui ante & post ruinam bona sunt voluntatis, & virtutem diligunt, quamvis tentatione accedente infirmiores sint, quam ut resistant satius. Hi peccatores se agnoscunt, contra vitam suam continuè litigant, se reprehendunt, & multa proponunt, quamvis vidi, naturæ & malitiam & infirmitatem nondum plene vincere possint.

Matth. 11.

Non proslis non possunt volentes, sed quia infirma est eorum voluntas, nec perfectè volunt, ideo à temptationibus vincuntur. Neque enim sapient quod Dominus dicit. *Regnum celorum respiciunt, & violenti, hoc est, qui sunt violentiā inferunt, & apicant illud.* Nemo enim sui peccati causam autoremne facere potest Deum, quasi eum qui huiusmodi homini prava naturalia peccandique necessitates, qua vinci non possint, dederit: quia nemo nisi volens peccat, cum adeo sit, Augustino teste, voluntarium peccatum, ut si non fuerit voluntarium, non sit peccatum. Ceterum est autem pronus esse sensus hominis ad peccandum, sed adeo nihil secus homini diuinæ gratiae auxilium semper paratum, quo infirmitatem roboret spiritus, & voluntatem confortet, ut non habeat homo, si modò tibi ipsi desse nolit, unde istud existeret. Hos, qui sic saepius cadunt & saepius resurgent, quia mox

Augustin.

Genes. 8.

Rom. 1.

Psalm. 115.

Rom. 1.

vos. Si te persequitur malus, quia Christianus es, aut quia justus es, certè pro Christo pateris. Sed si propterea etiam non persecutionem pateris, quia Christianus es, sed quia persecutor tuus inuidia odiove torquetur tui, & te ejus iniurias calumniasq; Christi amore patienter sustinueris, non reddens malum pro malo, & que pro Christo pateris. Cùm itaque paracletus, id est, Spiritus sanctus in corde fuerit hominis, inde testimonium perhibet Christo, quia hominem facit testimonium ferre Christo. Omnis ^{Roman. ii.} ^{Testimonii duplex.} Christianus testimonium debet ferre Christo. Est autem duplex testimonium. Primum est oris confessio. Hoc modo Martyres multi, qui Latinè testes dicuntur, testimonium perhibuerunt Christo. Qui me, inquit, ^{con-} ^{Matt. 10.} ^{Lucas 12.} feci sicut coram hominibus confitebor & ego eum coram Patre meo. Itaque quis pie sentiens de Christo, hoc quod rectè credit, confitetur, nihil à veritate discedens, nihil propter hominum, aut fauores, aut minas quod enunciandum fuerit, subicens, hic testimonium fert Christo. Alterum testimonium est operis, quo quis fidei veritatem operibus probare contendit. Viuit enim ut eius vita quoque clamet Christianum, operibus se monstrat credere, operibus se diligere Deum ostendit, quandoquidem quæ illi præcepit Deus, cogitat semper, & quæ illi sunt beneplacita, facit. Multo nanque plus ^{Eccles. 3.} & verius prædicat is, qui bene & sanctè viuit, quam qui sanctè loquitur. Si quidem de quibusdam scribitur: Confitentur se nosse Deum, factis autem ne- ^{titum 1.} gan. Et Christus non modo de fide, sed de charitate loquens: Qui, inquit, ^{Ioan. 14.} Iesus mandat a mea, & facit ea, hic est qui diligit me. Testimonium igitur Christi perhibemus, eiusq; Euangelium esse verum ostendimus, cum Euangelij veritatem, Christique eruditionem operibus & moribus nostris alias doceamus. Docemus, inquam Christi & præcepta & vitam suiss sanctam, quan- ^{Matt. 5.} do deo carente imitari satagit. Quomodo enim fortius probabo ^{Matt. 11.} Christi sanctam esse utilissimamq; eruditionem dicens: Dicite à me, quæ amatis sum & humiles corde, quam ut opere ac moribus me exhibeam humiliatis, mansuetudinisq; studiosum, dum nihil terrena gloriæ me appetere, dum honores fugere, dum ad contumeliam tacere me commonstro, hoc est, dum exemplo meo, quomodo sit Christi imitanda humili- ^{Matt. 5.} tas, doceo? Neque enim ociös Christus monuit: Sic luceat inquiens, lux re- ^{frat coram hominibus, ut rideant bona opera vestra, & glorificant Patrem vestrum} qui est in celis.

Taqué Christo eiusq; prædicationi Euangelica sancti quam maximè testimonium perhibent. Christus enim monuit docens ad perfectionem ^{Matt. 9.} cessarium, omnia relinquare & dare pauperibus. Huic verbo Euangelico ^{Matt. 10.} multisque alijs testimonium perhibuere sanctus Franciscus, sanctus Benedictus, Antonius, Dominicus. Siquidem de contempnendo seculo, de tolerandis contumelijs, quam egregie testimonium perhibuit Christo Romanus Alexius? Quam gloriofa sunt testimonia sanctorum virginum, Agnetis, Barbaræ, Catharinae aliarumq; omnium, quæ probuerunt Christo testimonium, bonum sanctumq; astrium eius esse consilium quo & castrauerunt se ipsas propter regnum Dei? Neque enim dilexerunt solum, sed custodie- ^{Matt. 15.} rant etiam & municiam cordis & corporis sanctimoniam, propterea nunc Deum vident. Sic pariter omnes sancti testimonium præbuerunt Christo.

T **21**
Testimoniū quā nām non prohibeant.

Vos autē fornicarij, adulteri, raptore, vos deceptores & fallaces, vos monachi desertores & mundani Christo testimonium non fertis, sed quantum in vobis est, eum mendacem facietis, quia aliter quām præcepit, aliter quām docuit, viuitis. Si vera, si bona sunt quā dedit præcepta, si sancte vtiliuey consuluit, quare (cum nemo sibi non velit bonum) eadem non seruat. Cur aliter viuendo, eius verba, sermones & voluntatem spernitis? Non ostēdit se credere aut timere Deum is, qui tam perditis viuit moribus, vt nullum sit in eo vestigium, quo diuinam le præsentiam omnia contemplante remiseri comproberet. Nihil de inferno credere putandus est, quisquis aliam non gradī se viam cernit, nisi quotidie ad infernum. Nō cēlū sperat aut appetit, qui nisi de terrenis nihil aliud cogitat. Nec Dei verbo præceptis Euangelicis assentit, cuius vita ex diametro cū illis pugnat. Redite igitur prævaricatorēs ad cor. Videtis in quantas ex praua vita & peccandi assiduitate homo tenebras cadat? Si non videtis, perficie, quo veniunt qui falluntur hæresi nunc Lutherana emergēte. Expellere virgines & monachos de monasterijs, bona eorum ad se rapere, calices & templi ornamenti auferre, apud illos licet stante Euangelio & verbo Dei in offenso. Summum ponitatem, cui certum est Christum in Petro commississe paseendas oves suas, maladicentis turpissimis infectantur, contemnunt atque non obediendū autumant. Quid horum ex Euangelio? Contraria ijs sonat verbum Densum per cathedram, inquit, Moi sedetur Scribe & Pharisæi: qua diuinū facite, quācum facere nolite. Quamdiu recta docent, non est obſtrupēdū eis. Señolunt huiusmodi hæretici iudicari, iudicantes Ecclesię vniuersitatem pastorem, & omnes à sua perfidia dissidentes. Et quid Euangelio consonat quod Dī prohibit laudes, quāz aliud non sunt, quām Dei Verbum & Scriptura sacra amatoria vēd carmina & cantiones impudicas obscenasque non prohibent.

Rident, subsannant, contumelijs & verberibus interdum, grauissimisq; iniurijs afficiunt, si quem monachum, si quemque rosaria, hoc est, qui signa salutationum Angelicarum, atque earundem legēdarum numerum gerit, inueniunt. Odiunt agentes opera & officia pietatis, Ecclesiastica omnia ita tutā, abiiciunt, ritusq; antiquissimos ab Apostolis ad nos deriuatos.

Postremo (quia omnes impossibili eorum fore recenter excitationes, imo impictates) quām Euangelicum est hoc, quād prostibula Veneris apud eos patent & meretricari neminem prohibent: in templis vēd Psalms cani Davidicos, & officium agi diuinum non sustinent? Admittunt ut mulieres ad prostibulum se in lupanaribus tradant, veiant ne puellæ in monasterio se Deo virgines consecrent. Quid proh nefas turpius, quid magis cum, quid magis excogitari possit impium? Ad quid venir homo, qui de peccato ruit in peccatum, quem deseruit Spiritus sanctus, qui uniuersitatem in adiunctionibus suis? Heu in quanto periculo ambulat, qui sine Deo ambulat! Propterea filij seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, & pereat de via iusta. Attendant hic, que signa electis suis, quibus se Dei filios agnoscant, reliquerit: Absque synagogis facient vos. Et, Veni nunc hora, vīs omnis qui interficiet vos, arbitrius obsequiū se prestat Deo. Persecutiones, contemptum, mundity, odia vobis reliquit.

Psalm. 80.

Malm. 12.

Ioan. 16.

quit. Hæc sunt, quæ hic habere debetis, cuiusmodi & ipse pro vobis habuit. Nec est, inquit discipulus maior magistro suo nec seruus melior Dominino suo. At verò cùm vita præsens finita fuerit, discernet mirabiliter inter vos qui hic vixistis in luctu, & inter eos qui hic vixerunt iuxta desideria sua, Dominus noster Iesus Christus. Qui utinam det nobis Spiritum suum, quo doceamus & inducamus in omnem veritatem: ipso nos consolante, qui cum Filio & cum Patre unus Deus benedictus in secula, Amen.

IN SANCTISSIMA SOLENNITATE PENTECOSTES Lectio loco Epistolæ Actorum II.

DUM complerentur dies Pentecostes, erant omnes discipuli pariter in eodem loco. Et factus est repente de celo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & replevit totam domum, ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis diversitatis lingue, tanquam ignis, sed ita super singulos eorum. Et repleti sunt omnes spiritu sancto, & cooperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabant eloquili. Erant autem in Hierusalem habitantes Iudei, viri religiosi ex omninatione, quæ sub celo est. Facta autem hac voce conuenit multitudo, & mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque linguam sua illos loquentes. Stupebant autem omnes & mirabantur, admicem dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilei sunt? Et quomodo nos audiimus uniusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi & Mædi, & Elamiti, & qui habitant Mesopotamiam, Iudeam, & Cappadociam, Pontum, & Asiam, Phrygiam, & Pamphyliam, Egyptum & partes Lybie, que est circa Crenen, & aduenae Romani: Iudei quoque & Proselyti, Cretes, & Arabes, audiimus eos loquentes nostris linguis magnalia Det.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

IN veteri lege olim solennitas Pentecostes quinquagesimo die post Pascha seruabatur, hoc est, post Phasæ immolatum, modo, & more Iudeorum. Illi enim Pascha seu Phasæ comedebant quinta feria ad vesperam, & inde quinquagesimo die, qui itē ad feriā quintam cadebat, seruabant Pentecosten septem diebus, quo legis diuinæ datione susceptionem remembabant. Tunc enim à Domino Moses Dei digito conscripta accepit legem in tabulis lapideis. Nos verò Christiani, qui propter Dominicam resurrecti-^{Exod. 11. 23.}
^{Deuter. 6.}
^{Levit. 1.}
^{Numer. 9.}
^{Pentecoste}
^{quals in le-}
^(25.)

nom Pascha in Dominicam seruamus, quinquagesimo post hunc die seruamus quoq; Pentecosten missionem spiritus sancti recolentes, quem Apostoli hoc die & alij multi credentium receperunt, qui legem gratiæ Euangelicæ ac charitatis electis suis scribit in tabulis cordis carnalibus. Itaque dum complerentur, hoc est dum agerentur dies Pentecostes, seu cùm adhuc durarent, erant omnes discipuli in eodem loco. A die nanque Dominicæ ascensionis in celum, residebant Apostoli discipuli quæ in loco illo simul, ubi ^{Ioan. 10.} ^{Lucæ 4.} cœnam Dominicam fecerant, ubique Christus à mortuis resurgens appa- ruerat